

Worst case...

Oddagrein

Vælfærdin fer at lækka eini 20 prosent og húsnáðsnýtslan fer at lækka heili 25 prosent. Vælfærdin og nýtslan fara at lækka, og skatturin fer at hækka. So einföld er niðurstaðan í íslensku talfraðgreiðingini, sum er ein partur av búskaparpartinum í Hvítubók um fullveldisætlanina hjá landsstýrinum.

Men íslensku talútrokningarnar byggja á eina stóðu, har blokkurin verður tikin burtur frá einum degi til ein annan. Harafturat verður ikki roknað við nokrum framúrðingum í búskapinum, og at vit í dag hava eitt stórt avlop í fíggarviðurskiptum okkara. Spurningurin er so, hvussu nógvur dugur er í frágreiðingini? Í øllum forðum er hon so ein partur í øllum tilfarinum at lýsa føroyska búskapin og møguleikarnar at skipa ein sjálvberandi føroyskan búskap.

Nú verður sagt, at talan er um eina worst case-frágreiðing. Rætt er tað, men hvussu ofta hava føroyingar ikki upplivað, at júst worst case-metingarnar gjørdust veruleiki. Hvussu ofta sóu og hoyrdu vit ikki í áttati-árunum, at útlitini fyri hesum og hasum vóru so og so góð - tað veri seg skip ella virki - men tá avarnaði, gjørdist stóðan kanska verri enn tann dapraða meting? Tí eiga vit at vera á varðhaldi, og rætt hava politikkarnar í, tá teir siga, at tað verður neyðugt við eini langari skiftistíð. 20 ár er kanska ikki nóg mikið - kanska 25 ár. Men hvussu langa skiftistíð, vit Føroyar kunnu fáa, vita vit ikki enn.

Eitt er givið, at verður úrslitið í samráðingunum soltið, fara nógvir føroyingar - eisini sjálfstýrisfólk - at himprast, tí vanligu fólkini vil hvørki hava minni vælfærd og minni at brúka í tí dagliga. Tann beiska veruleika sóu vit í kreppuni. Og vanligi føroyingurin - hann sum ikki hevur eina stóra inntøku ella er forur fyri at stinga nakað undir borðið - hevur ikki nóg mikið sum er til lívsins uppihald.

Fráboðanir frá donskum politikkarnum benda ikki á nakra langa skiftistíð. Nú fáa vit at síggja. Men eisini í hesum føri tykist kósín hjá Javnaðarflokkinum at vera skilabetri. Og hon er, at vit avgera við okkum sjálf, ella í samráðingunum um eina komandi stjórnarskipan, at blokkurin verður lækkaður eftir ávísam lykli eftir gongdini í føroyska búskapinum.

Um rætt verður atborið, eigur ein slík avtala, ella setningur, at fáa føroyingar at rakna við, so vinnulivspolitikkurin verður so framúrætlaður, at nógv stórir úrtøka verða skapað. Ein sterkur búskapur skal til, um vit skulu varðveita vælfærdarsamfélagið og samstundis skapa ein sjálvberandi búskap. Men tað verður ikki gjørt eftir so stuttari skiftistíð, sum danskir politikkarnar higartil hava róð fram undir.

Sosialurinn

Viðmerking:

Krónuvirðið og fullveldið

Skulu fullveldis-Føroyar innlimast í Evropska Samveldið?

Í Danmark er rákið í lotunif fyrri at fara yvir til Euruna sum gjaldoyra og innliman í EURO-samarviði á valutakinum. Hendir hetta samstundis sum Føroyar taka fullveldið og fara úr danska ríkinum, so kunna vit ikki fylgja Danmark á hesum økinum? Hvat so, hvør skal so tryggja virðið á føroysku krónuni? Ella er tað tað ætlanin hjá landsstýrinum, at vit skulu innlimast í Evropska samveldið?

Hetta má Føroya fólk fáa at vita greitt, hvat ætlanin er, nú áðrenn vit skulu taka stóðu til at læða fullveldið hjá landsstýrisráðingunum í sjálfstýrismálum! Undarligt, men tað tykist sum fullveldisfólk mala uttan um hendan spurningin, sum hundur um heitan greit, og enn ikki okkara serfrøðingar hava boð upp á loysn av hesum stórmáli?

Tó hetta er sera tydingarmikil spurningur: Hvør

tryggjar krónuvirðið í einum komandi føroyskum fullveldi. Tað verður eftir øllum at døma ikki Danmark! Hvør so? Ella skla føroyska krónan standa einsamøll?

Hvítubók er komin og hevur verið grundarlagið undir kjakinum eina tíð. Ljósareyðið spádómarnir hjá landsstýrisráðingunum í sjálfstýrismálum um ein framburð og búskaparligan gróður, bert vit gingu fullveldi, eru nú væl og virðiliga manaðir í jorðpina aftur. Føroya fólk og okkara politikkarar eru við at greiða stóðu upp til ríkisráttarlígu stóðuna og fylgjurnar av teimum atlaðu broytingum, sum sambært Hvítubók als ikki eru so ljósareyðar framtíðarvónir. Eisini tí er hetta ógreidda málið um krónuvirðið so tydingarmikið.

Forbítætið hjá landsstýrisráðingunum er Ísland í

fullveldismálinum. Vit vita, at íslenska fólkini fekk nakrar alvorligar timburtmenn aftan á 1943 og heilt fram til nýggjari tyð einaferð í áttatiárunum, tá tað eydnaðist táverandi fíggar-málaráðharran, Jón Baldvin Hannibaldsson at avmarka innlendsku inflatiónina og stóga minkingina í krónuvirðinum. Men tá hvødu íslendingar góldið prísir í umleið 40 ár, fleiri nullir vórðu tikin burtur av íslensku peningseðlunum, nógvur uppspáddur peningur ella allur var farin upp í

royk.

Allir føroyingar, sum hava verið í Íslandi eftir kríggið vita, at íslendingar tá ikki kundu loyva sær at hava nakra kontanta uppsparing, men máttu skunda sær at brúka fortjenastuna, áðrenn hon minnaði í keypsvirði.

Har valdaði tað sera ótrygg fíggarlig viðurskipti. Er tað slíkt, ið stendur okkum foroyingum í ventu???

Tað ljóðar, at teir stóru peningamennirnir í Føroyum longu hava tryggjað seg við at flyta sínar pengar av landinum at seta í útlendskar bankar at renta og í tryggum gjaldoyra, har kursurin er tryggur frammyvir, men tann vanligi føroyingurin, hvussu verður hansara lítla uppsparing tryggjað, tá danska krónan ikki ger tað meira? Hesum hava væl allir fullveldispolitikkarnar gjørt sær greitt, um áðrenn man biður Føroya fólk um at atkvøða fyri fullveldi frá ár 2000?

Birgir Mohr
Sandi

Jólahýrur komandi vikuskifti

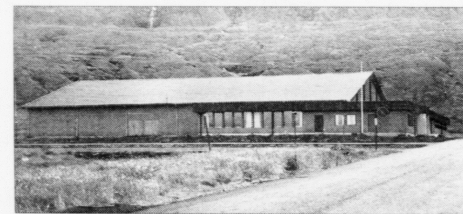
Jólasølustevnurnar á Kambsdali eru afturvendandi tiltak, og aftur í ár verður ein slík - Jólasølustevnan '99 - á skránni. Stevnan letur upp friggjadagin og verður opin leygardagin og sunnudagin.

Góða undirtøkan á stevnuni seinasta ár og helst eisini tíðarrákið hava gjørt, at áhugin millum handlandi at verða við á stevnuni hevur verið sera stórur, og 31 handlar og fyrirkur fara tí um vikustíð at fylla lúttarhøllina á Kambsdali. Talan verður um eitt sera breitt úrval, soleiðis at tað skuldi verði gjørligt hjá øllum at funnið allar jólagávurnar á

Jólasølustevnan '99.

Stevnan verður kryddað við einum breiðum úrvali av undirhaldi. Viðagittir sangfuglurin úr Gøtu, Eivør Pálsdóttir, leggur fyrir friggjakvöldið, meðan Kularotur úr Klaksvík, sum júst eru komin á marknaðin við eini barnafloðu, undirhalda leygardagin og sunnudagin. Sunnudagin fer yngra gentakórið í Fuglafirði eisini at syngja. Genturnar koma eisini við eini floðu við lögum, sum Jens Mortan Mortanson hevur smíðað til yrkingar hjá Aleksandur Kristiansen.

Jólammennirnir vitja sjálvandi eisini stevnugestirnar,

Høllin á Kambsdali verður karmur um Jólasølustevnuna

og meðan teir eru á stevnuni, fara teir at skipa fyrir eini sangkapping fyri børn. Leygardagin og sunnudagin fara mótahandlarnir at vísa tað nýggjasta á mótasýningum, sum verða leygardagin og sunnudagin.

Jólasølustevnurnar á Kambsdali eru vanligu sera væl vitjaðar. Lætt er at koma til lúttarhøllina á Kambsdali, tí parkeringsviðurskiptini uttan fyrir hollina eru avbera góð.

Norrøna avlýsti vegna ódnarveður

Norrøna fór ikki til Danmark í gjárkvöldi, sum hon skuldi sambært ferðaaetlanini.

Á Smyril Line siga tey, at tey gjørdur av ikki at sigla henda túrin vegna veður.

Teir siga frá sera vána-ligum veðri í Norðsjónum í dag og í morgin. Tí er stórir møguleiki fyrir, at vit ikki sleppa inn í Hanstholm í morgin, varð sagt av farmadeildini hjá Smyril Line.

Av somu orsök er tí heldur eingin tútur úr Hanstholm í morgin.

Smyril Line avlýsti túrin til Danmarkar í gjár vegna fráboðað ódnarveður í Norðsjónum

